

גליון צ"ו
פר' שלח תשפ"א

בדרכו

מרבן של כל בני הגולה
מרן שר התורה שליט"א

דברי זכרון

וארציט העשירי למרן רה"י הגרמ"י ליפקוביץ' זיע"א

ביום ראשון הקרוב ימלאו עשר שנים מיום המר "כו סיון תשע"א", בו ניצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש - מרן רה"י הגרמ"י ליפקוביץ' ונתבקש לישיבה של מעלה.

יבדל"ח רבינו הכיר את מרן רה"י הגרמ"י עוד מצעירותו בעת למדו בישיבה לצעירים תפארת ציון וינק תורה מפיו, וראה בו כאחד מרבותיו, וכותב עליו התואר "מורי ורבי", ומאידך אף מרן הגרמ"י העריצו וכיבדו עד מאד והתבטא על רבינו "פה קדוש".

ברבות השנים רבותינו נהיו למחותנים דרך חתן מרן הגרמ"י זיע"א, הגאון הגדול ר' בנימין קורלנסקי זצוק"ל, [נמחתניו יבדל"ח - הגאון ר' יצחק שאול קניבסקי בנו חביבו של רבינו, הגאון ר' אליעזר שטינמן נכד רבינו. וכן חתן בנו הגאון ר' אליקים געצל קורלנסקי הוא הרה"ג ר' משה קולדצקי, בן הגאון הצדיק ר' יצחק קולדצקי חתן רבינו], ננסה ללקט פניני הוד מהכבוד העצום והקרבה בין רבותינו ע"פ ספרי נכדי רבותינו, מנחת תודה, רבי מיכל יהודה, ועוד כתבי תלמידים, ולהשקות לרבים הצמאים בחיבת הקודש לדברי רבותינו.

שנות לימוד רבינו אצל הגרמ"י ל

בתחילה יש לציין שנות לימוד רבינו אצל הגרמ"י ל, רבינו התבטא שעצם הדמות שלו היא שלימדה וחינכה, כל הנהגה שלו היתה מלמדת וראו את היראת שמיים, רבינו נשאל האם התועלת של ראייה זו ממשיכה לכל כך הרבה שנים עד היום? רבינו השיב תוך שנשנק בבכי על הרב שהיה דוגמא אישית בשבילו: לא שייך להגיד בזה כללים, זו מציאות שרואים וזה מספיק, מביטים על ההתנהגות שלו והדיבור שלו והסגנון מול התלמידים,

רבינו הסביר בכך את סוד תופעה הגדולה של הלוייה הגדולה של הגרמ"י ל בו כולם הרגישו תלמידים אף מי שלא היה ממש תלמיד: זו ההשפעה שלו על כל הדור, הרי הדמות שלו היא שחינכה ואת זה ראו כולם, עצם העובדה שהיתה דמות כזו בתוכינו, זה חינוך.

הוסיף רבינו: אני אסביר (א.ה. - אודות רב ותלמיד) למדתי בפתח תקוה, היה שם משגיח הגאון הצדיק רבי אליהו דושניצר זצוק"ל, כאשר הוא ישב בפינה ולמד, כל הישיבה למדה, וכאשר הלך כבר לא למדו כל כך כמקודם, וככה זה בכל מקום שיש אדם גדול "סי לערנצך אנדערש" [לומדים אחרת] הראיה לבד נותנת כל כך הרבה.

רבינו סיפר בערגה על אותם השנים: הילדים מאד אהבו אותו, הוא אמר את הגמרא בטעם מיוחד והכניס בה גם יראת שמיים, ומחדיר בתלמידים את יופי המידות ויראת שמיים, און סי געוולך אנדרע לערנן [היה זה לימוד אחר].

בעת לימוד אצל הגרמ"י ל רבינו למד בחברותא עם הגאון הגדול ר' נפתלי טפלי זצוק"ל, הם היו באים מעת לעת להגרמ"י ל בבקשה שיבחן אותם על מה שלמדו אצלו, הבחינה ארכה בכל פעם כמה שעות, כאשר הגרמ"י ל עובר עמם דף אחר דף,

ואחר פטירת הגר"נ טפלי עירי אחר יסורים קשים, יבדל"ח רבינו עמל להקים לו שם ושארית ולהביא לדפוס את דברי תורתו, לפני הורדת הספר לדפוס, (שנקרא בשם "זכר נפתלי"), הביא רבינו את גליונות הספר לפני הגרמ"י ל שיעבור עליהם ויבקר אותם וגם יערוך דברי הערכה לנפטר הדגול, הגרמ"י ל עבר על דברי ההקדמה שכתב רבינו הסוקרים את חיי המחבר בו נכתב: למד בתפארת ציון לערך שנה אחת בשיעור הגדול, אצל הגה"צ מוהר"ר רבי מיכל יהודא ליפקוביץ' שליט"א [א.ה. - בדברים אלו אף רואים הכבוד הגדול שרחש רבינו להגרמ"י ל ולשיעורו], וכל ימי חייו אמר ששנה זו היא השנה הטובה בחייו, וכשראה הגרמ"י ל דברים אלו ביקש בענווה מרבינו שיוריד המשפט ששנה זו היא השנה הטובה בחייו.

הכבוד הגדול שרחש רבינו להגרמ"י ל

כפי שצינו רבינו ראה בו כמורו ורבו וכיבדו עד למאד והתבטא עליו שהוא גברא רבא, ועוד ביטויי כבוד מופלאים, וכשסיפר לרבינו המגיד הגר"ש לוינשטיין התבטאות הגרמ"י ל עליו כי דבר ה' בפיו, הגיב רבינו: הוא לא רצה לומר על עצמו אז הוא מצא תירוץ מה לומר.

רבינו שלח שואלים רבים במשך השנים להתייעץ עם הגרמ"י ל, ואף שבאו להתברך, התבטא פעם: לכו למור רבי מיכל יהודה, הברכות שלו חשובות משלי.

ואחר פטירת הגרמ"י ל, מספר הגאון ר' יהושע צביון חתן רבינו כי ראה את רבינו ממרר בבכי בלילה שלאחר פטירת הגרמ"י ל, וכשחזר רבינו מהלוייה לפני מנחה אמר לבנו חביבו הגאון ר' יצחק שאול, אתה נכד של הגרמ"י ל, תיגש לפני העמוד, ואומר אני קדיש, ורבינו אמר הקדיש בקול חנוק מדמעות, ואף בעת שהגיע רבינו לנחם את בני הגרמ"י ל בשבעה, סיפר הרה"ג ר' שמעון ברכר כי שוב רבינו בכה ולא היה יכול לדבר במשך כמה דקות.

ובשבת שלאחריו דיברו עם רבינו על פטירת הגרמי"ל ושאלו איך זכה הגרמי"ל לכל מה שזכה, השיב רבינו כי למד לשם שמיים.

אחד שאל ממה שכתוב בספרים שבזמן שצדיק נפטר אפשר לחטוף ממעלותיו מה כדאי לקחת מהגרמי"ל, השיב רבינו: את הכל מה שיקחו זה טוב. ובמהלך ימי השבעה במכתב שכתב רבינו לנכד הגרמי"ל (בעל שיח תורה) כתב עליו: וכל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו, וענוים יקומו ראשון לתחית המתים.

***

הכבוד הגדול שרחש הגרמי"ל לרבינו

ומאידך אף הגרמי"ל כיבד את רבינו עד מאד, וכפי שציינו התבטא עליו כי דבר ה' בפיו, ועוד ביטויי כבוד מופלאים, ושהזכירו לפני הגרמי"ל העובדה שרבינו קורא לו מורי ורבי הגיב בתמיהה: הרי רבי חיים יודע את כל התורה כולה ממש ואיני מבין למה הוא קורא לי מורי ורבי הלא הוא יודע הרבה יותר ממני... מה עלי לעשות הלא אינני יודע את כל התורה כולה ולמה הוא קורא לי מורי ורבי, סיים בענווה.

אהבה גדולה רחש הגרמי"ל לספרי רבינו, ואמר לרבינו שרוצה שתשלום רבינו לאתרוגים ממנו (שגדל מהזרעים שהביא לו מרנא החזו"א), יהיה שכל ספר שרבינו כותב יביא לו בחינם, (כמובן שרבינו היה מביא לו הספרים בכל מקרה, אך ידע שבכך יסכים הגרמי"ל לקבל הספרים בחינם).

יש לציין מעשה מעניין כאשר בא פעם אחד וסח לפני הגרמי"ל כי בלומדו עניני המשכן וכליו נתקשה באיזה ענין, ונכנס לרבינו והציג לפניו השאלה, וענה לו כבר שואלים שאלה זו, אבל אינני זוכר מה מתרצים, תמהתי כך סיפר בעל המעשה להגרמי"ל, לשאלה בלתי מצויה זו בבית מדרשו של רבי חיים...

עוד לא סיים המספר את דבריו ואמר לו הגרמי"ל: נו, בטח זה כתוב בספרו,,, אכן אמר המספר בפליאה: מצאתיו לאחמ"כ בספרו על הברייתא דמלאכת המשכן, אבל מהיכן יודע זאת רבינו? תמה.

הגרמי"ל חייך לעומתו ואמר: את סיפור המעשה לא שמעתי מעודי, אבל הבנתי שכך צריך להיות, וכי מה יאמר לך כבר הקדמתך ושאלתי זאת בספרי...

***

רבינו מעיד על הכרות החזו"א את הגרמי"ל

רבינו מעיד כי מרנא החזו"א זיע"א הכיר היטב את רבי מיכל יהודה, וסיפר רבינו כי הגרמי"ל היה מוסר שיעור גם לאנשים מקשיבים, ובתחילה היה זה בבית המדרש של מרנא החזון איש, ופעם אחת בערב פסח כשניקו את בית החזו"א לפסח, הלך החזו"א לביהמ"ד, ואז החל הגרמי"ל למסור את השיעור, וכמובן שלא רצה להתחיל בנוכחות מרן החזו"א, ואמר החזו"א גם אני רוצה לשמוע, אח"כ אמר החזו"א: כך צריך למסור שיעור.

עוד סיפר רבינו כי פעמים שהיה מרן החזו"א אומר לתלמידים שישארו אצלו עוד שנה כיון שסבר שיודע ללמד.

***

התועלת בכתיבת תולדות הגרמי"ל

נסיים בדברי רבינו שחזק ועודד בכתיבת ספר תולדות חיי רבי מיכל יהודה, וכתב בתו"ד במכתב הברכה לספר: בוודאי תועלת רבה בהוצאת ספר זה ללימוד מדרכיו שכל מעשיהם של צדיקים צריכה לימוד, וכשם שבימי חייו השפיע הרבה על כל בני דורו והורה דרכה של תורה בכל הענינים כן עתה יביא תועלת ללמוד ארח חיים למעלה עב"ל.

ומקווים גם אנו שגם מאמר זה יהיה התועלת ללמוד מדרך רבותינו, ארח חיים למעלה, וזה המקום להודות לנכדי רבותינו, ובפרט למחברי הספר "רבי מיכל יהודה", שאף הביאו לנו התמונות.

ניתן לתרום בקופת "דרך אמונה" למרגלות בית רבינו
וכן ניתן לתרום ולהנציח בפלאפון – 052-760-6474

י"ל ע"י קו דרך אמונה: 0799-211-666
לקבלת הגיליון במייל: a0799211666@gmail.com
הגיליון י"ל בסיוע עמותת "נעשה אדם" ע.ר. 580652063